

דצמבר 19 | כסלו תש"פ

מנהלות ומנהלי המוזיאונים שלום רב,

האם קיבלתם דרישת תשלום בגין תמלוגים בגין זכויות יוצרים ביצירות מוזיקליות?

לאחרונה נודע לנו באיגוד המוזיאונים ואיקו"ם ישראל, כי מספר מוזיאונים קיבלו דרישות תשלום גדולות בגין תמלוגים עבור זכויות יוצרים ביצירות מוזיקליות.

ברצוננו להסביר את מקור חובה זו ולבדוק האם יש צורך בדיון ודברים של איגוד המוזיאונים כגוף מייצג אל מול אותם גורמים.

שיר מוקלט טיפוסי מגלם בתוכו מספר זכויות יוצרים:

- במילותיו
- בלחן שלו
- בהקלטתו

החוק רואה באלה שלוש זכויות יוצרים שונות, עצמאיות ונפרדות זו מזו, על אף שהן כרוכות זו בזו. **המילים** הן טקסט ספרותי שחיבר המשורר. **הלחן** הוא חיבור מוזיקלי פרי עטו של המלחין, ואילו **ההקלטה** הינה מלאכה טכנית מורכבת של אולפן ההפקה. כל אחד מאלה מצריך מאמץ יצירתי נפרד ועל כן הוא מוגן בנפרד. התוצאה היא כי החוק מכיר בזכות יוצרים עצמאית של חברת התקליטים בהקלטה, בנפרד מזכות היוצרים של המשורר (במלים) ובנפרד מזכות היוצרים של המלחין. בנוסף, גם לזמר שמבצע את השיר או לנגנים שמבצעים את היצירה מגיעות זכויות מבצעים.

המסגרת החוקית:

חוק זכויות יוצרים, התשס"ח-2007, קובע כי יוצרים של יצירה מוזיקלית הם בעלי זכות יוצרים על יצירתם כולל בעלי הזכות להשמיע בפומבי. במידה והופק תקליט, חברת ההפקה היא הבעלים של זכויות היוצרים בתקליט.

חוק זכויות מבצעים ומשדרים, התשמ"ד – 1984, קובע כי מבצע של יצירה מוזיקלית זכאי לקבל תמלוגים על ביצוע פומבי של יצירה.

שני החוקים קובעים חבות אישית לנושא משרה בתאגיד (המנהל בפועל) לשמירה על סעיפי החוק השונים.

בהתאם לשני חוקים אלה, ובמידה וכמוסד אתם מעוניינים להשמיע בפומבי יצירה מוזיקלית עליכם לקבל רישיון לעשות זאת, בדרך כלל באמצעות תשלום סכום כספי כלשהו. לצורך רכישת רישיון השמעה בפומבי הוקמו גופים שונים אשר מתווכחים בין היוצרים לבין המעוניינים לרכוש זכויות שונות ביצירות (גופי ניהול תמלוגים).

אלו גופי ניהול התמלוגים הרלוונטיים לעניינו:

1. אקו"ם – זכויות של משוררים ומלחינים
2. הפדרציה הישראלית לתקליטים – זכויות של חברות הפקת התקליט
3. פי"ל- הפדרציה הישראלית למוזיקה ים תיכונית
4. אשכולות – זכויות אמנים מבצעים (זמרים, שחקנים, רקדנים וכד')
5. עיל"ם – זכויות אמנים מוזיקאים מבצעים (נגנים)

לכל אחד מהגופים קיים אתר אינטרנט ובו תעריפון (לאירוע חד פעמי או תעריפון יומי/חודשי/שנתי). התעריף הוא נגזרת של מיקום ההשמעה (אולם כנסים/אולם אירועים/אולם תערוכה) וכן של מספר האנשים המקסימלי שהמקום יכול לאכלס, מספר הימים שהיצירה מושמעת וגורמים שונים נוספים. התעריפים שונים מארגון ניהול אחד לאחר ודמי הרישיון הסופיים עבור כל משתמש ומשתמש ייקבע על-בסיס הנתונים והפרמטרים הרלוונטיים לגביו.

לסיכום,

בהתאם לחוק הישראלי, יש לשלם תמלוגים לאמנים שמשתמשים ביצירותיהם במרחב הציבורי. לצורך כך יש לפנות לשלושה גורמים שונים:

- אקו"ם
- הפדרציה הישראלית לתקליטים אן הפי"ל
- אשכולות אן עיל"ם

חשוב מאוד שתשתפו אותנו כדי שנוכל לסייע: האם קיבלתם דרישה לתשלום מאחד מהגופים האלה?
אנא פנו אלינו בכל בעיה שמתעוררת עם הגורמים הנ"ל ונשמח לבדוק אפשרות להבהיר ולסייע.

בברכה רבה,

נאוה קסלר, יו"ר איגוד המוזיאונים ואיקו"ם ישראל

נורית אשר פניג, יועצת משפטית לאיגוד